

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 256/05-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 27. októbra 2005 predbežne prerokoval sťažnosť L. S., bytom T., zastúpenej advokátom JUDr. I. P., T, ktorou namieta porušenie jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresnej prokuratúry Topoľčany vo veci vedenej pod sp. zn. Pv 769/2003 a postupom Krajskej prokuratúry Nitra vo veci vedenej pod sp. zn. 2 KPt 392/05, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť L. S. o d m i e t a pre zjavnú neopodstatnenosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 12. októbra 2005 doručená sťažnosť L. S. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresnej prokuratúry Topoľčany (ďalej len „okresná prokuratúra“) vo veci vedenej pod sp. zn. Pv 769/2003

a postupom Krajskej prokuratúry Nitra (ďalej len „krajská prokuratúra“) vo veci vedenej pod sp. zn. 2 KPt 392/05.

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka považuje za porušenie jej označeného základného práva to, že postup okresnej prokuratúry, ktorá vykonáva dozor v trestnej veci jej bývalého manžela obvineného zo spáchania trestného činu zanedbania povinnej výživy podľa § 213 ods. 2 Trestného zákona (ďalej len „Tr. zák.“), nie je dostatočne účinný. Uvedená trestná vec je vedená na Okresnom riaditeľstve Policajného zboru v T. pod sp. zn. ORP-262/OSV-TO-2004.

Sťažovateľka ďalej v sťažnosti uvádza, že jej bývalý manžel úmyselne neplní svoju vyživovaciu povinnosť k maloletej dcére S. S., (...), a poukazuje na to, že „*Výživné mu bolo určené Rozsudkom Okresného súdu v Topoľčanoch sp. zn. 1 Ncp 4/03, naposledy 22. 03. 2005 (...), ktoré nadobudlo právoplatnosť 05. 08. 2005. Povinný si vyživovaciu povinnosť odo dňa 25. 07. 2003 – podania trestného oznámenia neplní vôbec a dlh na výživnom predstavuje ku dňu podania ústavnej sťažnosti sumu vyše 101.000,- Sk. Bola som pracovníkmi Okresnej prokuratúry v Topoľčanoch ubezpečená, že pokiaľ sa trestné oznámenie občana dotýka práv dieťaťa, tieto veci sa prednostne vybavujú, aby nedošlo k ohrozeniu výživy dieťaťa. Preto postup dozorujúceho prokurátora považujem za zanedbanie dozorovej činnosti, nakoľko trestnú vec zanedbania povinnej výživy, ktorý je vedený na OO PZ T. pod sp. zn. ČVS: ORP-587/TO-03, mohol vylúčiť na samostatné konanie“.*

K sťažnosti sťažovateľka pripojila aj opakované podnety, ktoré podala v súvislosti s prieskummi vyšetrovateľa v uvedenom prípravnom konaní krajskej prokuratúry, avšak ani napriek tomu nedošlo dosiaľ v predmetnej veci k urýchleniu konania.

Sťažovateľka na základe uvedeného navrhuje, aby ústavný súd takto rozhodol:

„Okresná prokuratúra v Topolčanoch v konaní vedenom pod sp. zn. Pv 769/2003 porušila základné právo L. S., bytom T. na prerokovanie veci nestranným súdom bez zbytočných prietahov upravených v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky“.

Sťažovateľka taktiež žiada, aby jej ústavný súd priznal primerané finančné zadost'učinenie v sume 25 000 Sk.

II.

Ústavný súd je podľa čl. 127 ods. 1 ústavy oprávnený konať o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každú sťažnosť predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia sťažnosti vo veciach, na ktorých prerokovanie ústavný súd nemá právomoc, sťažnosti, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné sťažnosti alebo sťažnosti podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj sťažnosti podané oneskorene môže ústavný súd odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Rovnako môže ústavný súd odmietnuť sťažnosť aj vtedy, ak je zjavne neopodstatnená.

V súvislosti s odmietnutím sťažnosti z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti ústavný súd uvádza, že o zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť

k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, alebo z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh možno považovať ten, pri ktorého predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (napr. IV. ÚS 144/03, I. ÚS 74/05, II. ÚS 190/05).

Sťažovateľka namieta porušenie jej základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy okresnou prokuratúrou vo veci vedenej pod sp. zn. Pv 769/2003, ktorá podľa nej nedostatočne účinne vykonáva dozor v trestnej veci jej bývalého manžela, občana Talianskej republiky G. S., na základe jej oznámenia (z 25. júla 2003) o skutočnostiach nasvedčujúcich tomu, že menovaný spáchal trestný čin zanedbania povinnej výživy podľa § 213 ods. 2 Tr. zák. V dôsledku takéhoto postupu okresnej prokuratúry je vyšetrovateľ Okresného riaditeľstva Policajného zboru v T. ako príslušný policajný orgán nečinný, resp. postupuje zdĺhavo.

Základnou a nevyhnutnou podmienkou uplatnenia ochrany základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy je existencia práva, ktorého porušenie sa namieta (v právnom poriadku Slovenskej republiky) a ktorého ochrany sa fyzická osoba alebo právnická osoba domáha na súde alebo na inom orgáne verejnej moci.

Z ustanovení Trestného poriadku (ďalej len Tr. por.) však nemožno vyvodiť subjektívne právo osoby, ktorá podala trestné oznámenie, na začatie trestného konania. Aj keď podľa § 2 ods. 3 Tr. por. je prokurátor povinný stíhať všetky trestné činy, o ktorých sa dozvedel, posúdenie otázky, či sú splnené zákonné podmienky pre začatie trestného stíhania v konkrétnej veci (na základe skutočností uvedených v trestnom oznámení alebo skutočností zistených preverením trestného oznámenia), je plne v právomoci orgánov činných v trestnom konaní (policajných orgánov, vyšetrovateľov, prokurátorov). Osobe, ktorá podala trestné oznámenie, nevzniká právo na začatie trestného stíhania. Absencia

existencie práva na začatie trestného konania preto vylučuje možnosť porušenia sťažovateľkou označeného základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Takéto právo nemožno odvodiť ani z niektorého zo základných práv alebo slobôd podľa druhej hlavy ústavy (mutatis mutandis II. ÚS 42/00, II. ÚS 238/02, II. ÚS 43/03, III. ÚS 45/03, III. ÚS 198/03, II. ÚS 190/05). Tieto závery viedli ústavný súd k rozhodnutiu o odmietnutí sťažnosti z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti (II. ÚS 222/03, IV. ÚS 52/04).

Ústavný súd navyše uvádza, že trestné stíhanie nie je základným spôsobom vymáhania dlžného výživného (III. ÚS 334/04). Týmto je v okolnostiach prípadu exekučné konanie na základe zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov.

Preto ani z tohto dôvodu nemožno konanie okresnej prokuratúry posudzovať podľa sprísnených kritérií uplatňovaných na vykonávacie konania a na konania, kde ide o zabezpečenie výživy maloletých.

Ústavný súd napokon poznamenáva, že sťažnosť sťažovateľky v časti týkajúcej sa prípadných prietáhov v postupe krajskej prokuratúry nie je premietnutá do petitu sťažnosti (navyše nie je ani odôvodnená), preto súc viazaný petitom (§ 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde) sa touto časťou sťažnosti nezaoberal.

Keďže ústavný súd sťažnosť po jej predbežnom prerokovaní odmietol, bolo už bez ďalšieho právneho významu zaoberať sa zvyšnou časťou sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. októbra 2005